

Vaasan hallinto-oikeuden vastinepyyntö koskien Neova Oy:n valitusta Teerisuon turvetuotantoalueen ympäristöluvasta

Ympäristölautakunta 17.06.2025 § 79
36/11.01.00.00/2024

Vaasan hallinto-oikeus pyytää Tohmajärven kunnalta vastinetta Neova Oy:n tekemään valitukseen koskien Itä-Suomen aluehallintoviraston tekemää Teerisuon turvetuotantoalueen ympäristölupapäätöstä 19.12.2024 nro 112/2024. Päätöksessä aluehallintovirasto on hylännyt Neova Oy:n Teerisuon turvetuotantoalueen ympäristölupaa koskevan hakemuksen. Neova Oy vaatii, että Vaasan hallinto-oikeus kumoaa aluehallintoviraston hakemuksen hylkäävän päätöksen ja palauttaa asian aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi. Vastine pyydetään toimittamaan Vaasan hallinto-oikeuteen viimeistään 29.8.2025 sähköisesti.

Neova Oy:n ympäristölupahakemus on koskenut uuden 79 ha:n kokoisen turvetuotantoalueen perustamista Teerisuolle. Suunnitellussa tuotannossa tehtäisiin jyrshinturvetta mekaanisella kokoojavaunumenetelmällä tuotettuna. Teerisuon hankkeessa kysymys on uuden turvetuotantoalueen perustamisesta aktiivihiilen teollisessa valmistamisessa tarpeellisen raaka-aineen tuottamiseksi. Hakemusasiassa haetaan myös ympäristönsuojelulain 68 §:n mukaista oikeutta (oikeus jäteveden johtamiseen toisen alueella) käyttää Teerisuon alapuolista laskuojaa vesien johtamiseen yksityisessä omistuksessa olevilla kiinteistöillä ennen Lahdenojaa.

Teerisuon suunniteltu turvetuotantoalue sijaitsee Tohmajärven kunnassa noin 3 km Tohmajärven taajamasta pohjoiseen rautatieosuuden Onkamo – Niirala pohjoispuolella. Tuotantoalueen vedet on tarkoitus johtaa vesienkäsittelyn jälkeen laskuojan kautta Lahdenojaan, josta edelleen Tohmajärveen. Suunniteltu tuotantoalue muodostuu kolmesta tuotantolohkosta, joista lohko 2 (auma-alueineen 35,5 ha) sijoittuu Teerisuon suoaltaalle ja lohkot 3 (5,6 ha) ja 4 (37,2 ha) sen itä-koillispuolelle sijoittuvalle Riukusuon suoaltaalle. Suunniteltu tuotantoalue ja sen pintavalutuskenttä ovat Neova Oy:n omistuksessa.

Ympäristölautakunta on kokouksessaan 9.4.2024 § 37 todennut lupahakemuksesta lausuntonaan seuraavaa:

Lupahakemuksen mukaisessa toiminnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota toiminnan mahdollisiin vaikutuksiin purkuvesistöihin Lahdenjokeen ja Tohmajärveen, näiden vaikutusten ehkäisyyn ja tarkkailuun. Mahdolliset vaikutukset purkuvesistöihin herättävät keskustelua myös kuntalaisten keskuudessa. Erityisesti Tohmajärvi on merkittävä vesistö kuntalaisten virkistyskäytölle, kuten esimerkiksi kalastukselle ja vapaa-ajan asutukselle.

Tohmajärven tilan parantamiseksi on tehty viime vuosina merkittäviä toimenpiteitä. Tohmajärven kunta on ollut mukana Puhdas Tohmajärvi ry:n, Pohjois- Karjalan ELY-keskuksen sekä muiden yhteistyötahojen kanssa toteuttamassa vuosina 2015-2018 Puhdas Tohmajärvi -hanketta. Hankkeessa toteutettiin Tohmajärven noin 20 000 hehtaarin valuma-alueella lukuisia erilaisia vesiensuojelutoimenpiteitä, kunnostettiin puroja ja ennallistettiin kosteikkoja sekä suoalueita. Toimenpiteitä kohdistettiin myös Lahdenjokeen. Hankkeen kokonaiskustannukset olivat n. 700 000 €. Hankkeen tavoitteena oli Tohmajärven tilan sekä veden laadun parantaminen.

Ympäristölautakunnan käsityksen mukaan lupahakemuksessa ympäristövaikutuksia on arvioitu kattavasti eikä hakemuksessa arvioida toiminnalla olevan merkittäviä haitallisia vesistövaikutuksia purkuvesistöihin.

Mikäli Aluehallintovirasto myöntää lupahakemuksen mukaisen ympäristöluvan, tulee ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan lupapäätöksessä ja -määräyksissä kiinnittää erityistä huomiota seuraaviin seikkoihin:

- Hakemuksen mukainen toiminta ei saa aiheuttaa purkuvesistöjen veden laadun heikkenemistä tai haitata muutoin Puhdas Tohmajärvi -hankkeessa tehtyjen Tohmajärven tilan ja veden laadun parantumiseen tähtäävien toimenpiteiden toteutumista.
- Luvan hakija tulee velvoittaa tarkkailemaan säännöllisesti purkuvesistöjen tilaa. Mikäli toiminnasta havaitaan aiheutuvan purkuvesistöjen tilan heikkenemistä, on luvan hakija velvoitettava aloittamaan välittömästi toimenpiteet haitan poistamiseksi. Purkuvesistöjen tarkkailu voisi olla mahdollista toteuttaa Tohmajärven kunnan jätevedenpuhdistamon kanssa yhteistarkkailuna.
- Käyttö- ja päästötarkkailun tulee olla vuosittain toistuvaa ja jatkua koko tuotantoajan sekä tarvittaessa toiminnan päättymisen jälkeen. Näytteet tulee ottaa myös poikkeustilanteiden yhteydessä. Poikkeustilanteista tulee raportoida välittömästi valvontaviranomaiselle ja toimittaa vesinäytetulokset niiden valmistuttua.
- Luvan hakijalle suositellaan määrättäväksi kalatalousmaksu, jolla toteutetaan suunnitelmallista kalaston hoitoa.
- Toiminnasta ei saa aiheutua terveydensuojelulain 763/1994 tarkoittamaa terveyshaittaa tai melu-, pöly- tai muuta haittaa lähialueen asutukselle eikä vesien johtamisesta saa aiheutua haittaa purkuvesistöjen vaikutuspiirissä oleville kiinteistönomistajille.
- Tuotantoalueen vesienkäsittelymenetelmien tulee olla riittäviä ja toiminnanharjoittajan on ennalta varauduttava tuotantoalueen vesien hallintaan ympäri vuoden eri sääolosuhteissa. Vesien hallintaan tulee varautua etenkin ylivirtaamatilanteessa.

Neova Oy:n valitus on jaettu ympäristölautakunnan jäsenille esityslistan oheismateriaalina.

Asian valmistelija

toimistoinsinööri Oskari Mähönen, oskari.mahonen@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4239

Esittelijä

tekniinen johtaja Berg Jorma, jorma.berg@tohmajarvi.fi, puh. 040 105 4201

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta toteaa vastineenaan Vaasan hallinto-oikeudelle, että lautakunnalla ei ole lisättävää hakemusvaiheessa annettuun lausuntoon.

Päätös

Hyväksyttiin esittelijän päätösehdotuksen mukaisesti.
